

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 18 czerwca 2019 r.

Sekretarz Stanu
Stanisław Szwed

DF.V.0212.79.2019.IW

Pan
Adam Abramowicz
Rzecznik
Małych i Średnich Przedsiębiorców

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 22 maja 2019 r., znak: RMSP-214/2019/WPL, w sprawie udzielenia informacji dotyczących dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej oraz założenia lub przystąpienia do spółdzielni socjalnej Departament Funduszy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przekazuje poniższe informacje:

1. i 2. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej od 2011 roku dysponuje danymi dotyczącymi liczby osób w roku objętych dofinansowaniem na podjęcie działalności gospodarczej oraz dofinansowaniem na założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do niej po jej założeniu.

Liczbę osób objętych dofinansowaniem na podjęcie działalności gospodarczej oraz dofinansowaniem na założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do niej po jej założeniu w latach 2011-2019 stanowi tabela 1. (zał.1.) Zestawienie danych za lata wcześniejsze byłoby bardzo pracochłonne, gdyż wiązałoby się z sumowaniem liczby osób z każdego miesiąca w roku. Dane te jednak nie uwzględniałyby ewentualnych osób, które zwróciły środki w roku, w którym przyznane zostało dofinansowanie. Departament Funduszy zwraca się z prośbą o informacje w przypadku, gdy dane za lata wcześniejsze będą jednak dla Państwa niezbędne.

3. i 11. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej bada efektywność zatrudnieniową i kosztową podstawowych form aktywizacji zawodowej, w tym przyznania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 4 ust. 1¹ pkt 2 lit. b i c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, pojęcie:

- **wskaźnika efektywności zatrudnieniowej** podstawowych form aktywizacji zawodowej, rozumiane jest jako - udział procentowy liczby osób, które w trakcie lub po zakończeniu udziału w podstawowych formach aktywizacji zawodowej zostały wykazane jako zatrudnione, w stosunku do liczby osób, które zakończyły udział w podstawowych formach aktywizacji zawodowej,
- **wskaźnika efektywności kosztowej** podstawowych form aktywizacji zawodowej, rozumiane jest jako stosunek kwoty wydatków Funduszu Pracy poniesionych przez samorzady powiatowe na finansowanie podstawowych form aktywizacji zawodowej do liczby osób, które w trakcie lub po zakończeniu udziału w podstawowych formach aktywizacji zawodowej zostały wykazane jako zatrudnione.

Poprzez osoby, które zostały wykazane jako zatrudnione należy rozumieć osoby, które w trakcie lub w okresie 3 miesięcy od zakończenia udziału w danej formie aktywizacji podjęły pracę i wykonywały ją co najmniej 30 dni. Dane o zatrudnieniu – prowadzeniu działalności gospodarczej – pozyskiwane są na podstawie wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS lub CEIDG.

W związku z powyższym monitoring prowadzony jest przez 15 miesięcy od momentu przyznania środków bezrobotnemu. Wskaźniki efektywności zatrudnieniowej i kosztowej dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej uzyskane w latach 2015-2018 przedstawia poniższa tabela 2.

Tab. 2

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
0	1	2	3	4
efektywność zatrudnieniowa (w %)	92,20	93,79	94,63	95,85
efektywność kosztowa (w zł)	20 932,53	20 657,24	19 727,04	18 785,25

Źródło: Załącznik 1 do sprawozdania MRPiPS-02.

Jak wynika z danych zawartych w tabeli, od 2015 roku wartość wskaźnika efektywności zatrudnieniowej dofinansowania podejmowania działalności gospodarczej rośnie, przy jednoczesnym spadku wartości wskaźnika efektywności kosztowej.

Ponadto, opracowania dotyczące analizy efektywności wykorzystania, przez powiatowe urzędy pracy, środków Funduszu Pracy na finansowanie jednorazowych środków na dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej, są zamieszczone na stronie MRPiPS - <https://www.gov.pl/web/rodzina/efektywnosc-form-promocji-zatrudnienia>.

Z raportu NIK pt. Efektywność świadczenia usług rynku pracy z dnia 31.10.2018 r., podsumowującego wyniki kontroli przeprowadzonej w powiatowych urzędach pracy dotyczącej funkcjonowania ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w latach 2014-2017, wynika, że ze wszystkich instrumentów rynku pracy służących aktywizacji bezrobotnych dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej charakteryzowało się najwyższą efektywnością zatrudnieniową rozumianą jako pozostawanie w zatrudnieniu przez co najmniej 30 dni w okresie do trzech miesięcy od zakończenia aktywizacji i wynosiło 93,4%, natomiast po dwóch latach od otrzymania wsparcia – zgodnie z wyliczeniami NIK – 86,9%.

Reasumując zgodnie z raportem, dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej jest najskuteczniejszym stosowanym instrumentem rynku pracy, a jego efektywność zatrudnieniowa spadła w najmniejszym stopniu ze wszystkich instrumentów rynku pracy w okresie 2 lat od rozpoczęcia okresu aktywizacji.

4. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie dysponuje danymi dotyczącymi zwrotu dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej, ani danymi dotyczącymi przyczyn ich zwrotów. Danymi w ww. zakresie dysponuje Starosta Powiatu (Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy), który zawiera umowę w przedmiocie dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej.

5. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie dysponuje danymi odnośnie liczby postępowań sądowych, których przedmiotem był zwrot dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej oraz założenia lub przystąpienia do spółdzielni socjalnej, o którym mowa w art. 46 ust. 3 i 4 ustawy, ani nie posiada informacji odnośnie wyegzekwowanych, w związku z prowadzonymi postępowaniami, zwrotów. Danymi liczbowymi w ww. zakresie dysponuje Starosta Powiatu (Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy), który zawiera umowę w przedmiocie dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej, a w przypadku niewywiązania się przez beneficjenta pomocy z obowiązku, o którym mowa w art. 46 ust. 3 ustawy w zw. z § 8 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U.

z 2017 r. poz. 1380), zwanym dalej „rozporządzeniem,” występuje z powództwem o zwrot środków Funduszu Pracy przyznanych na dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej oraz założenia lub przystąpienia do spółdzielni socjalnej. Środki z wyegzekwowanych zwrotów przekazywane są na konto Funduszu Pracy w powiatowym urzędzie pracy.

Należy przy tym zauważyć, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy (Dz.U. z 2016 r. poz. 472) "*§ 3 Obsługę finansowo-księgową środków Funduszu przekazanych przez dysponenta Funduszu na wyodrębniony dla środków Funduszu rachunek bankowy, samorządom województw, samorządom powiatów, Ochotniczym Hufcom Pracy, wojewodom oraz innym jednostkom realizującym zadania finansowane ze środków Funduszu i mającym, na podstawie odrębnych przepisów albo umów zawartych na ich podstawie z dysponentem Funduszu, obowiązek utworzenia wyodrębnionych rachunków bankowych z przeznaczeniem dla środków Funduszu, prowadzą ich właściwe organy lub jednostki organizacyjne*".

6. i 7. W odniesieniu do liczby odmów uwzględnienia wniosków o dofinansowanie, w tym tych, których przyczyną był brak środków finansowych posiadanych przez starostę, informujemy, że Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie dysponuje tymi danymi. Dane w ww. zakresie znajdują się w posiadaniu Starosty Powiatu (Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy).

Zgodnie z przepisem art. 109 ust. 9 ustawy podejmowanie decyzji w przedmiocie wyboru stosowanych form aktywizacji zawodowej bezrobotnych, w tym dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej, należy do kompetencji starosty. Starosta decyzję w sprawie wyboru form aktywizacji zawodowej bezrobotnych, w ramach łącznej kwoty ustalonej dla powiatu na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, podejmuje po zasięgnięciu opinii powiatowej rady rynku pracy.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, stosownie do przepisu art. 5 ww. ustawy, pełniący funkcję koordynatora publicznych służb zatrudnienia, nie jest umocowany do ingerowania w podejmowane przez starostów działania związane ze stosowaniem konkretnych instrumentów rynku pracy (form aktywizacji zawodowej), w tym dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej. Starosta bowiem, w zakresie swojej właściwości, wybiera i realizuje przewidziane prawem formy aktywizacji zawodowej, mając na względzie przede wszystkim charakterystykę lokalnego rynku pracy, uzasadnione potrzeby społeczności lokalnej, dostępność środków na ich sfinansowanie oraz obowiązek gospodarowania środkami publicznymi z zachowaniem zasad przewidzianych przepisami prawa.

Starosta będący organem właściwym w przedmiocie przyznawania dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej, przyznaje środki na podjęcie działalności gospodarczej zgodnie z zasadami unormowanymi przepisami powołanych powyżej aktów prawnych, tj. ustawy i rozporządzenia. Spełnienie przez wnioskodawcę przewidzianych przepisami ustawy i rozporządzenia przesłanek formalnych, warunkujących przyznanie dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej, nie rodzi po stronie organu administracji (starosty) obowiązku podjęcia decyzji o przyznaniu świadczenia (obowiązku zawarcia z wnioskodawcą umowy w przedmiocie dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej).

Świadczenie w postaci dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej zostało bowiem w przytoczonych wyżej przepisach unormowane, jako świadczenie fakultatywne.

Zgodnie z przepisem art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy „Starosta z Funduszu Pracy może przyznać bezrobotnemu jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, (...)”.

Stosownie do przepisu § 7 ust. 1 rozporządzenia „Wniosek o dofinansowanie może być przez starostę uwzględniony (...)”.

Starosta dysponuje w przedmiotowym zakresie pewną swobodą decyzyjną, nie oznaczającą jednakże dowolności, albowiem granice tej swobody wyznaczają obowiązujące przepisy prawa (ustawy i rozporządzenia), pozwalającą natomiast na podjęcie decyzji negatywnej (odmownej) w przypadku istnienia zastrzeżeń (wątpliwości) co do zasadności wydatkowania środków publicznych.

8. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej reguluje szczegółowe warunki i tryb przyznawania środków na dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej oraz wskazuje jakie dane i informacje powinna zawierać umowa o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej. Nie ma natomiast ogólnokrajowego jednolitego wzoru umowy o dofinansowanie. Urzędy pracy opracowują wzór umowy zawieranej z beneficjentami pomocy w postaci dofinansowania na podstawie ww. aktów prawnych tj. ustawy o promocji zatrudnienia (...) oraz rozporządzenia w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji (...).

9. Ocena realizacji warunków umowy o dofinansowanie leży w gestii starosty, który jako organ właściwy w przedmiocie przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej, jest zarazem stroną umowy o dofinansowanie ponieważ Minister Rodziny, Pracy i Polityki

Społecznej, stosownie do przepisu art. 5 ww. ustawy pełniący funkcję koordynatora publicznych służb zatrudnienia, nie podejmuje rozstrzygnięć w sprawach indywidualnych należących do właściwości innych organów (w przedmiotowym przypadku starosty) i rozstrzyganych w formie innej niż decyzja administracyjna.

10. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wydaje decyzje ustalające samorządom powiatowym ogólne kwoty środków Funduszu Pracy na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w danym roku budżetowym. Stosownie do treści art. 109 ust. 9 ustawy wyboru form aktywizacji zawodowej bezrobotnych i innych uprawnionych osób, w ramach łącznej kwoty ustalonej dla powiatu na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, dokonuje **starosta** po zasięgnięciu opinii powiatowej rady rynku pracy.

Zgodnie z badaniami statystycznymi prowadzonymi przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wspólnie z Głównym Urzędem Statystycznym w oparciu o przepisy o statystyce publicznej powiatowe urzędy pracy comiesięcznie sprawozdają wydatkowanie środków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, w tym na dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy, w formie sprawozdania MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

12. Aktualnie w MRPiPS nie planowane są zmiany ustawy w zakresie dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej.

Z poważaniem
Stanisław Świed

Załącznik 1.
Tabela 1

L.p.	województwo	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019 (4 m-ce)	
		dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	w tym w ramach spółdzielni socjalnej	dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	w tym w ramach spółdzielni socjalnej	dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	w tym w ramach spółdzielni socjalnej	dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	w tym w ramach spółdzielni socjalnej	dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	w tym w ramach spółdzielni socjalnej	dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	w tym w ramach spółdzielni socjalnej	dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	w tym w ramach spółdzielni socjalnej	dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	w tym w ramach spółdzielni socjalnej	dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	w tym w ramach spółdzielni socjalnej
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
0	Polska	25 327	75	38 524	140	44 997	105	49 991	207	46 743	151	44 354	38	41 930	32	36 724	8	8 092	2
1	dołnośląskie	2 053	4	3 063	13	3 614	1	3 820	12	3 532	12	3 334	2	3 122	2	2 907	0	645	0
2	kujawsko-pomorskie	1 292	24	1 624	10	1 576	9	2 296	16	2 139	10	2 095	1	2 069	0	1 795	0	242	0
3	lubelskie	1 221	5	2 460	4	3 042	12	2 916	6	2 360	6	2 628	1	2 148	0	1 814	0	404	0
4	lubuskie	766	0	960	8	1 337	0	1 245	6	1 201	7	1 130	2	1 284	0	994	0	295	0
5	łódzkie	2 021	0	3 541	3	3 847	0	4 247	0	3 778	0	3 663	2	3 273	0	2 595	0	764	0
6	małopolskie	2 248	5	3 263	13	3 889	14	4 747	21	4 773	20	4 627	4	4 378	0	3 811	0	835	0
7	mazowieckie	2 851	8	4 379	18	5 443	4	6 396	7	5 893	22	5 252	15	4 937	11	4 458	0	830	1
8	opolskie	582	2	526	5	995	0	1 082	3	983	0	1 011	0	866	1	826	0	186	0
9	podkarpackie	1 943	0	2 761	10	2 925	6	2 982	14	2 860	6	2 979	0	2 671	1	2 470	0	594	0
10	podlaskie	707	0	1 296	1	1 506	0	1 681	13	1 354	11	1 320	4	1 294	0	895	4	296	1
11	pomorskie	1 332	0	1 907	14	2 346	9	2 371	11	2 764	22	2 698	3	2 921	8	2 483	2	533	0
12	śląskie	2 555	4	3 848	0	4 279	3	5 008	19	4 799	10	4 831	1	4 460	2	3 782	0	681	0
13	świętokrzyskie	1 227	2	1 858	3	1 753	11	1 967	14	1 736	7	1 766	2	1 577	0	1 294	2	368	0
14	warmińsko-mazurskie	932	14	1 769	14	2 171	16	2 163	16	1 804	11	1 392	1	1 660	0	1 557	0	415	0
15	wielkopolskie	2 314	3	3 549	18	3 919	13	4 643	24	4 487	4	3 725	0	3 255	0	3 287	0	666	0
16	zachodniopomorskie	1 283	4	1 720	6	2 355	7	2 427	25	2 280	3	1 903	0	2 015	7	1 756	0	338	0

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-02.